

Nr 664

Av herr **Bergqvist m. fl.**, om *ökad internationell orientering i den eftergymnasiala utbildningen.*

I Sverige har arbetet på att åstadkomma en internationalisering av undervisningen intensifierats under de senaste åren. Grundskolans nya läroplan, som träder i kraft den 1 juli 1970, ger således betydande utrymme för internationella aspekter i undervisningen. Den pågående läroplansrevideringen för fackskolan och gymnasiet tar också sikte på att möjliggöra en starkare internationell orientering.

Läromedlen har under senare tid utsatts för en något hårdare granskning, och den nu arbetande läromedelsutredningen har bland annat till uppgift att lägga fram förslag som skall medföra en ökad internationell inriktning av lärostoffet. För att på kort sikt förbättra situationen satsar statmakterna på ökad produktion av bredvidläsningsmaterial, större användning av utomstående specialister och ett ökat antal internationellt inriktade skolradio- och skol-TV-program.

Vidare håller skolöverstyrelsen på att utarbeta en ny lärarhandledning för undervisning i internationella frågor. Lärarutbildare har i skolöverstyrelsens och SIDA:s regi bland annat företagit studieresor till Östafrika för att sedan utarbeta material att användas av lärarhögskolor och fortbildningskonsulenter.

Inom skolöverstyrelsen överväger man dessutom att starta en speciell försöksverksamhet och därvid i ett kommunalt försöksblock införa internationella aspekter i en betydande del av undervisningen på grund- och mellanskolestadiet.

För närvarande utvecklas sålunda en ganska omfattande aktivitet för att komma till rätta med de allvarliga bristerna i den internationella orienteringen på grund- och mellanskolenivå. Situationen är delvis annorlunda för den eftergymnasiala utbildningen. Här finns inte någon systematisk kartläggning av nuläget, och den internationaliserande verksamheten är inte lika målmedveten och effektiv som på de underliggande utbildningsnivåerna. Till viss del beror detta på att den eftergymnasiala utbildningens speciella yrkes- eller ämnesinriktning uppvisar ett mycket oenhetligt mönster. Men man kan hämta en lång rad exempel från den eftergymnasiala utbildningen, vilka visar att det föreligger ett mycket stort behov av ett omfattande och systematiskt arbete för att ge utbildningen en ökad internationell inriktning. Av de begränsade undersökningar som gjorts framgår att de internationella

frågorna ofta behandlas isolerade i särskilda moment och inte tillräckligt integreras i den totala undervisningen. De internationella momenten får i regel en blygsam plats i undervisningen, och ibland är det enbart på högre nivå i universitets- och högskolestudierna som man bereder utrymme för de internationella aspekterna. De fåtaliga internationella momenten har en stark prägel av västerländska förhållanden.

Man kan med tillfredsställelse notera en del initiativ som har tagits för att inrätta internationella specialkurser inom vissa ämnen och utbildningslinjer liksom för att inrätta särskilda linjer för utbildning till internationell tjänst. Det är angeläget med en fortsatt utbyggnad i detta avseende, men samtidigt är det nödvändigt att man låter de internationella aspekterna komma in som ett naturligt led i den vanliga utbildningen över hela det eftergymnasiala fältet.

Formerna för högre utbildning och forskning rörande internationella relationer har utretts av kommittén för internationell politik. Under utredningens gång har kommittén i olika avseenden begränsat sin arbetsuppgift i jämförelse med det i direktiven givna uppdraget, och kommitténs förslag inskränker sig i huvudsak till inrättande av ett självständigt akademiskt ämne, »internationella relationer».

Planeringsrådet för utbildningsfrågor har ägnat flera diskussioner åt internationaliserad utbildning. När det gäller den eftergymnasiala utbildningens internationalisering har dock rådet inte fattat något konkret beslut.

Det är emellertid helt klart att om man skall kunna genomföra en tillfredsställande internationalisering av den eftergymnasiala utbildningen, fordras en systematisk kartläggning av den nuvarande situationen som underlag för genomtänkta åtgärder över hela fältet. Detta kartläggningsarbete behöver inte stå i vägen för omedelbara åtgärder på områden där det finns uppenbara möjligheter till förbättringar.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär en systematisk genomgång av kursplaner och läromedel på eftergymnasial nivå i syfte att ge ökat utrymme åt de internationella aspekterna.

Stockholm den 28 januari 1970

Jan Bergqvist (s)

Evert Svensson (s)
i Kungälv

Birgitta Dahl (s)

Bertil Zachrisson (s)

Lena Hjelm-Wallén (s)

Rune Johansson (s)
i Norrköping

Mats Hellström (s)